रयत शिक्षण संस्थेचे,

राजर्षी छत्रपती शाहू कॉलेज, कोल्हापूर.

मराठी विभाग

अंतर्गत परीक्षा

बी.ए.भाग- III अभ्यासपत्रिका क्र. ०७

काव्यशास्त्र

दिनांक :- ०९/१०/२०१९ **गुण-४०**

वेळ :- ३:०० ते ५:००

प्रश्न १ — **योग्य पर्याय निवडा.** ०५

१. काव्याचे शब्दार्थ हे शरीर आणि रस यातून निर्माण होतो असे कोणी म्हटले आहे.

अ. विश्वनाथ ब. मम्मट क. कुंतक

२. शब्द आणि अर्थ हे अलंकाराचे महत्त्वाचे गुणधर्म आहेत हे कोणाचे मत आहे.

अ. मम्मट ब. रूद्रट क. यापैकी नाही

३. वक्रोक्ती हे काव्य लक्षण कोणी मांडले आहे.

अ. विश्वनाथ ब. मम्मट क. कुंतक

४. वक्रोक्ती याचा अर्थ काय?

अ. वक्र ब. आत्मादी क यापैकी नाही.

५. शिती हे काव्य लक्षण कोणी सांगितले आहे.

अ. वामन पंडीत ब. मम्मट क. क्षेमेंद्र

प्रश्न २— दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक लिहा) १५

१. पौर्वात्य काव्यशास्त्रज्ञ मम्मट याची काव्य प्रयोजने सांगा

किंवा

२. आनंद आणि आल्हाद हे सर्वश्रे ठ प्रयोजन आहे या वाक्याची सार्थकता स्प ट करा.

प्रश्न —३ थोडक्यात उत्तरे लिहा (तीन पैकी एक लिहा) १०

१. काव्यलक्षणाच्या अनुषंगाने औचित्य, ध्वनी आणि रस या काव्यतत्वांचे महत्व विशद करा.

२. अभ्यास, बहुश्रूतता आणि भावनात्मकता या काव्यकारणांची चर्चा करा.

३. उद्‌बोधन आणि आत्माविष्कार या पाश्चात्य प्रयोजनांची माहिती सांगा.

प्रश्न—४ खालीलपैकी कोणत्याही दोन अलंकाराची माहिती सांगून उदाहरणे द्या. १०

१. रूपक

२. अनप्रास

३. यमक

४. अतिशयोक्ती

रयत शिक्षण संस्थेचे,

राजर्षी छत्रपती शाहू कॉलेज, कोल्हापूर.

मराठी विभाग

अंतर्गत परीक्षा

बी.ए.भाग- III अभ्यासपत्रिका क्र. ०८

भाषा विज्ञान आणि मराठी भाषा

दिनांक :- १०/१०/२०१९ **गुण-४०**

वेळ :- १२.०० ते ०२.००

प्रश्न १ — योग्य पर्याय निवडा. ०५

१. इंगित सिद्धांत कोणत्या भाषातज्ञाने मांडला आहे.

अ. डॉ. राये ब. डॉ. गायनर क. डॉ. मॅक्समुलर

२. अनुकरण सिद्धांत कोणत्या भाषातज्ञाने मांडला आहे.

अ. डॉ. राये ब. डॉ. गायनर क. डॉ. स्विट

३. Phoo- Phoo Theory ला मराठी मध्ये काय म्हणतात

अ. दैवी सिद्धांत ब. रणन सिद्धांतम क. भावाभिव्यक्ति सिद्धांत

४. प्रेमगानमुलक सिद्धांत कोणी मांडला आहे.

अ. ऑटो पिटरसन ब. विघ्नवार क. डॉ. मॅक्समुलर

५. समन्वय सिद्धांत कोण्त्या भाषातज्ञाने मांडला आहे.

अ. स्विट ब. जिरेव्हेज क. ऑटोपेस्टरसन

प्रश्न २— दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक लिहा) १५

१. भाषेच्या उत्तपत्ती विषयक विविध सिद्धांताचा परामर्श घ्या.

किंवा

२. भाषा म्हणजे काय ते सांगुण भाषेच्याा स्वरूपाची चर्चा करा.

३. प्रश्न —३ थोडक्यात उत्तरे लिहा (तीन पैकी एक लिहा) १०

१. भाषेची उच्चारप्रक्रिया काय ते सांगुण उच्चारप्रक्रियेची कारणे सांगा.

२. भाषेची उच्चारप्रक्रिया का ते सांगुण उच्चारप्रक्रियेचे प्रकार सांगा

३. मराठी स्वरांचे प्रकार व व्याख्या सांगा

४. प्रश्न—४ लघुत्तरी प्रश्न कोणत्याही (चार पैकी दोन लिहा) १०

१. भाषेची लक्षणे —चिन्हांत्मकता व यादृच्छिकता

२. भाषा आणि भाषण यांवर चर्चा करा.

३. मराठी वर्णमाला सांगा तसेच स्वर आणि विसर्गाची व्याख्या सांगा

४. वर्णांची उच्चार स्थाने सांगा